Štev. 16. V Trstu, dne 11. aprila 1908. Leto .

Izhaja vsako soboto zjutraj. Vsaka druga številka ima poučno zabavno ilustrirano prilogo „Družinski prijatelj“.
Uredništvo „Zarje“ je v Trstu, Via dei Fabbri 2 Tja je treba nasloviti vse rokopise, ki naj se objavijo v listu ali pa v prilogi. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. V nujnih slučajih se je posluževati telefona tiskarne štev. 638.

ZARJA

Upravništvo „Zarje“ je v Trstu, Via dei Fabbri št. 2. Sprejema naročnino, inseratem in reklamacije. Naročnina „Zarje“ s prilogo je za vse leto naprej po pošti K. 6.—, za pol leta K. 3.—. Posamezne številke po 6 v.

Cena inseratom je 10 vinarjev za enostopno petit vrsto. Pri večkratnem objavljenju primeren popust. Poštno - hranilničnega računa štev. 64139.

Ljudski sovražniki.

„Koga smatrate za največjega in najhujšega sovražnika ljudstva?“

To vprašanje je stavilo pred nekaj dnevi uredništvo zelo razširjenega in izvrstnega krščanskega lista na Dunaju „Reichpost“. — Razpisalo je tudi nagrado, sestoječo iz dveh krasnih slik in ene knjige za tri najboljše odgovore na stavljeno vprašanje, kateri odgovori pa niso smeli obsegati več ko 50 besed. V prav kratkem času je dospelo 1142 odgovorov. Posebna komisija, sestavljena v svrho, da pretehta in presodi odgovore, je enoglasno prisodila nagrado trem sledečim odgovorom, ki jih je spoznala za najboljše in kateri so tudi v resnici najboljši.

Ti trije odgovori se glase v prevodu:

1). „Najhujši in največji ljudski sovražnik je podkupljen, nenraven judovsko-liberalni tisk, t. j. časniki in knjige, ki jih izdajajo judje bodisi nekrščeni ali krščeni, kajti ta je poglavitni vzrok in največ kriv, da je brezštevilno drugih ljudskih sovražnikov in škodljivcev, ker ne-le podpira njih sramotno, gnusno in protiversko počenjanje, nego tudi mami, bega in slepi ubogo, nerazsodno ljudstvo, da ne upozna teh svojih sovražnikov in njihovega zločinskega dejanja“.

2). „Brezvesten učitelj, kateri z besedo in vzgledom vero zaničuje in smeši ter jo tako v otroških srcih maja in slabi in počasi iz njih ruje, ta je največji in najhujši ljudski sovražnik. Vzemite priprostemu delavskemu ljudstvu njegovega Boga in njegovo vero, vzeli ste mu vse. S čim mu nadomestite to izgubo. (Tako je odgovorila nadučiteljica Marija Erkan).

3. „Največji in najhujši ljudski sovražnik je alkohol. On vodi človeka od pijančevanja k lenobi, kajti pijancu se ne ljubi delati, in dosledno ga peha v revščino in nezadovoljnost. Alkohol stori, da postane človek nesposoben za gospodarjenje nezmožen dobro hoteti in zlemu se vstavljati, ter provzroči njegov nravni, dušni in telesni propad in pogubo“.

Izmed drugih odgovorov hočem navesti le nekatere imenitnejše:

„Najhujši sovražniki naroda in ljudstva so slabi časniki. Dajte mi tisk in v enem letu bom pridobil svet, je rekel nekdaj sloveči angleški državnik. Zato: Proč s slabimi, brezverskimi časniki. Podpirajmo in razširjajmo dobre katoliške časnike in knjige, in tudi naša domovina bo v enem letu pridobljena za dobro stvar“. (Gospa Berganer).

„Učinki slabih časnikov in spisov se morejo primerjati najnevarnejšim bacilom; kakor bacili počasi a gotovo provzroče telesno smrt, tako slabo berilo gotovo provzroči dušni in nravni pogin“. — (Gospodična H. Jelinek).

Priprosti delavec, Jos. Nevoral, navaja znan izrek juda Montefiore in pravi:

„Ako ne uničimo svojega najgroznejšega sovražnika, t. j. protikrščanskih časnikov, ni za krščansko ljudstvo duhovnega, nravnega in gospodarskrga prerojenja in rešitve“.

Kratko in jedrnato piše Leon Mader:

„Judovsko-liberalno-demokratiški tisk širi nemoralnost, oderuštvo, svobodno misel, umazanost: torej je največji ljudski sovražnik. Ven ž njim iz naših krščanskih družin!“

Prav primerno odgovarja Mayer:

„Največji sovražnik naroda so brezvestni liberalni časniki, ki zastrupljajo ljudstvo in mu ropajo zadovoljnost in blagostanje. Ti liberalni časniki živijo od verskega in narodnega zdražbarstva in podpirajo socialno demokracijo“.

Razun navedenih imenujejo nekateri odgovori kot največje ljudske sovražnike še druga zla. Tako n. pr. imenuje Zagorski največje ljudske sovražnike jude, liberalce in soc. demokrate, ker netijo med ljudstvom narodni in verski prepir. Grof Logothetti piše:

“Vsaka strašljiva vlada, katera v krščansko-katoliški državi vse dovoli in dopusti in s tem daje potuho državi nevarnim življem, mesto da bi jih takoj zatrla, podpira najhujšjega ljudskega sovražnika, ker le soc. demokracija je poguba za družino, državo, vladarja in vero“.

Prof. Jäger: „Največji ljudski sovražnik je mlačnost in nebrižnost krščanskega ljudstva, kar se tiče njegove lastne usode“.

Tudi nevednost, lažnjivost, neumnost, prostozidarstvo, svobodno ali brezversko šolo in slabo odgojo navajajo mnogi odgovori kot največjega sovražnika naroda.

Skoro polovica vseh onih 1142 odgovorov proglaša slab tisk, slabe, brezverske, umazane časnike in knjige za največjega in najhujšjega sovražnika naroda. Prav veliko število pa obsoja kot največjega ljudskega sovražnika tistega, ki bi moral biti po svojem stanu velik ljudski dobrotnik, namreč slabega, brezvestnega in brezbožnega učitelja, ker tak je zapeljivec in pohujšljivec mladine, na kateri svet stoji. Ne manj odgovorov se izreka zoper alkohol in pijančevanje kot najhujšjega sovražnika naroda. Ti odgovori so došli od ljudi najrazličnejših stanov, zlasti duhovskega, učiteljskega, profesorskega in zdravniškega, in obojega spola, od mladih in starih. Lahko torej rečemo: Glas ljudstva, glas božji, in po tem glasu so največji ljudski sovražniki: Slabi časniki, slabi učitelji in alkol (pijančevanje).

Kateri izmed teh treh sovražnikov je najhujši in najbolj škoduje našemu sloven. narodu? Naše prepričanje in tako sodi brez dvoma še mnogo drugih, je to-le: Slabi, brezverski časniki in knjige pokvarijo učitelje — že dijake na učiteljišču in srednjih šolah — pokvarjen in slab učitelj, razun da s svojim zgledom in z besedo pohujšuje mladino v šoli, pridiguje še evangelij, zajeti iz brezverskih liberalnih in demokraških časnikov in knjig, po krčmah in žganjarnah, ljudstvo, zlasti pa mlajši možje in mladeniči in celo otroci, prihajajo poslušat, priložnost dela tatu, kmalu mu bolj omili krčma ko domača hiša in pijača bolj ko delo. — Menimo, da se ne motimo. Korenina vsega hudega je slab tisek, slabi časniki in knjige. Ako hočemo zatreti druga dva sovražnika našega naroda, moramo poruvati korenino, moramo odpraviti slab tisk, brezverske, liberalne in socijalno demokraške časnike in knjige ter jih nadomestiti z dobrimi krščanskimi listi in knjigami. — Edino tako je mogoče rešiti naš slovenski narod moralnega in gospodarskega propada.

LISTEK

Baraba.

Črtica iz l. 33. po Kristusovem rojstvu. — Spisal **Fran Ks. Sterž aj.**

I.

Jutranja zarja se je dvigala nad veličanstvenim templjem. Rdeči prameni so se vsipali in vspenjali nad Sijonom. Tišina in mir sta še vladala nad mestom. Le tuintam je zapihal mrzel, jutranji veter od vshoda. — Stražnika pred Pilatovo palačo sta se skrbno zavila v svoj plašč, ter hitrejše stopala gorindol.

Par trenutkov pozneje se je slišalo čudno zamolklo gromenje, šum in hrum. — Tuintam je prodrl besen krik to šumenje in zopet vtihnil. A le za nekaj hipov, kakor nastane tišina pred velikim viharjem, in iznova se je začul krik iz grla, ne eden, sto in sto, podobno rigu leva zaprtega v ozki kletki amfiteatra.

Stražnika sta se začudeno nagnila naprej in poslušala. Hrum je prihajal bližje.

„Me hercle! (rimska kletvica, „pri herklu“) Jazni, ko bi ne bili zadnjič zaprli onega upornika, Barabo, mislil bi, da prihaja on“, je dejal prvi stražnik po kratkem molku.

„Prav praviš Oto! Ti kriki so podobni glasovom nevarno ranjenega neresca v japiških gozdovih, ko se zaganja v svojega napadalca. Kaj neki je?“

„Ne vem! A najbrže nam bodo dali še opraviti danes. Stopi Oto po stotnika Longina, da pripravi močnejšo stražo. Dobro je da smo pravočasno pripravljeni“.

Rmenolasi, krepki German je stopil na stražnična vrata in zaklical z gromkim glasom:

„Centurijo, (stotnik) na noge! Gotovo upor! Vpitje, hrum in vrišč prihaja bližje in bližje. Čuješ? —“

Prav takrat se je iznova čulo ono divje tuljenje, a bližje in zato strašnejše.

„Pri junaškem Martu, (rimski bog vojne), ki naj stre vse te judovske pse, tubicin (trobentač) pozor!“

Trobenta je zapela in vojaki so planili iz trdih ležišč k orožju. Centurijo je hitro pokril bleščečo čelado, pripasal si ob ledja kratek meč, ogrnil plašč in stopil na vrata.

Tuleči in besneči glasovi so se slišali vedno bližje in bližje. Zdelo se je, kakor tolpa lačnih volkov, ki se trgajo radi plena med seboj.

„Nikogar v palačo! — Onemu, ki hoče v bližino z sovražnim namenom meč v rebra!“ je zapovedal Longin.

Iza ogla od gradu Antonije (grad v Jeruzalemu) so se pokazali divji, bradati obrazi. Oči so gorele besno, zavistno in predrzno. Obleka zamazana in razcapana.

Bili so to poulični ljudje brez edinosti, brezdomovinci, druhal, ki se po dnevu skriva po predmestnih brlogih, ponoči pa se plazi kakor ropaželjna zver po ulicah. Kdor jih je plačal bogatejše, ta jih je zlorabljal. Prihajali zo z divjim krikom in tuljenjem. Tainoni se je ozrl nazaj in ko je zagledal na obrazih sledečih besnost in podivjanost, ta je zavpil še bolj besno in divje:

„Smrt mu!“ —

Prvi so prispeli do straže, ki je stala s sulicami v rokah pripravljena do skrajnosti. Nihče izmed vojakov ni trenil z očesom. Mirno, odločno in stisnjenih usten — le temu in onemu je zagorelo oko plameneče —

„Umakni se!“ je zavpil velik razcapan, kosmat možak nad Longinom.

„Kaj bi radi?“

„K namestniku gremo! On naj sodi!“

„Da, Poncij Pilat naj sodi! — Smrt mu!“ je zatulila množica nanovo in nemožno je bilo za trenotek vsako sporazumljenje.

Z bistrim, sokoljim očesom je pogledal Longin po množici in zamahnil z roko. Nastala je za hip tišina.

„Prihajate prerano! Pridite pozneje!“

„Kaj zaradi namestnikove lenobe naj čakamo mi potomci Izraelovi! — Ali naj res odlašamo?“ je zavpil krivonosi dolgin obrnjen proti druhali.

„Ne! Vstane naj lenuh! — Preveč je pil sinoči! — Naspati se ne more!“

Taki in enaki vskliki so se čuli med množico, ki je pritisnila z vso silo, da bi prodrla v dvorišče.

Centurijo je zamahnil z roko, kratko povelje in vrsta sulic, nepremična, nepredorna je štrlela prsim pritiskajočih nasproti.

„Nazaj! — Nazaj! Ne pritiskujte! Moriti, zaklati nas hočejo, ti psi!“ so se čuli prestrašeni vskliki onih, ki so stali v prvi vrsti. Najbolj pa je pritiskal nazaj in vpil oni krivonosi dolgin.

(Dalje prihodnjič).

Politične vesti.

ZA KMETA.

Od zadnje spremembe v našem ministrstvu imamo za poljedelskega ministra krščanskega socialca dr. Ebenhocha. Že kot državni poslanec in kot deželni glavar gornje-avstrijski, je mož pokazal, da ima srce za največjega reveža kmeta. Pa tudi kot minister je koj pri prvem svojem nastopu obljubil, da hoče v prvi vrsti skrbeti za kmeta, kateri je po njegovih mislih glavni steber države. Sedaj pa javljajo dunajski krščansko-socialni listi ki so v zvezi z poljedelskim ministrom, da se bavijo v ministrstvu z naredbo k postavi o živinski kugi, po kateri bo država dajala podporo onim kmetovalcem, katerim bo živina vsled kuge poginila, ali pa ki bodo imeli vsled bolezni veliko škodo. Prav tako se pečajo v ministrstvu z mislijo, da bi država dajala večje podpore za zboljšanje zemljišč in za uravnavo hudournikov. Če se bodo posrečili poljedelskemu ministru njegovi nameni in če mu bo mogoče premagati pomisleke, ki jih bo gotovo imel finančni minister, tedaj bodo avstrijski kmetje s pravico blagrovali oni čas, ko so imeli za svojega ministra krščanskega socialca.

DRŽAVNI ZBOR.

Ta teden je poslanska zbornica končala razpravo o nujnem predlogu, tičočem se zakonskega načrta za dovoljenje in zvišanje kontingenta vojjaških novincev. V soboto je govoril tudi slovenski poslanec Demšar, ki je zahteval, da naj odpadeta zadnji dve vojaške vaji, da naj se vojaške vaje sploh okrajšajo, in da naj se med setvijo in žetvijo vojaki odpuščajo na dom na leto vsaj za tri mesece, namesto da bi se uvedla dveletna služba, katera bi zahtevala 30 tisoč novincev več in bi se stroški za armado zvišali najmanj za 50 milijonov. Govoril je v soboto tudi minister za deželno brambo Georgi. Rekel je, da se resno misli na dveletno vojaško službo. S tem pa se bo zvišalo število vojakov za 60 tisoč mož. — Ravno prenizko število novincev je vzrok, da se vojaška uprava ne more ozirati na družinske razmere. Ob žetvi bodo letos že povsodi vojaki dobivali tridedenski dopust v dogovoru seveda s političnim oblastvom.

Zadnji dve orožni vaji pa hoče vojna uprava le tedaj opustiti, ako se zviša število novincev za deželno brambo.

ZAVAROVANJE ZA STAROST.

Izvrševalni svet zveze kmečkih poslancev je te dni zboroval pod predsedstvom poslanca Povšeta. V razpravi je bilo vprašanje o zavarovanju za starost in onemoglost. Vlada namreč pripravlja tak zakon, ki pa bi oziral le na delavce v ožjem pomenu besede. Kakor čujemo, bi vlada za vsakega zavarovanca prispevala na leto 90 kron. Te državne podpore pa ne bi bili deležni mali kmečki posestniki in obrtniki. — Kmečki poslanci brez izjeme zagovarjajo zavarovanje tovarniških in poljskih delavcev, vendar bi ne mogli glasovati za državni prispevek, ako bi bili izključeni mali kmetje in rokodelci. Posvetovanja se je udeležil tudi poljedelski minister dr. Ebenhoch, ki je kot poslanec iste misli, kot minister pa opozarja na velike tehnične težave, ko bi bili kmetje in obrtniki skupaj zavarovani za starost in onemoglost. Sklenili so resolucijo, da naj vlada z zakonom za delavsko zavarovanje ob enem predloži tudi načrt zakona za starostno zavarovanje kmečkih posestnikov in obrtnikov. Ta resolucija bode predložena shodu agrarne zveze prihodnji četrtek. Izvoljen je bil tudi poseben odbor osmerih članov, v katerem je tudi poslanec Povše, ki bode označene zahtevo zagovarjal v ministrstvu za notranje posle.

IZ PRORAČUNSKEGA ODSEKA.

V proračunskem odseku državnega zbora sta energično nastopala poslanca „klerikalnega“ Slovenskega kluba“ dr. Žitnik in dr. Korošec za slovenske koristi. Zavzemala sta se za slovensko vseučilišče, za slovenski poduk po naših gimnazijah itd. Radovedni smo, kje so bili tačas poslanci liberalnega „Jugoslovanskega kluba“. Razun Ploja, ki je samo pritrdil besedam dr. Korošca, ni nihče nobene bleknil, kaj še-le kaj koristnega za Slovence. In potem pa napravljajo svobodomiselni študentje shode, na katerih obsojajo postopanje naših vrlih poslancev! Naj rajši vzamejo knjige v roke in naj pridno študirajo, da bodo kedaj kaj koristili slovenskemu narodu!

PROTI SLOVAKOM.

V Budimpešti izhajajoč list „Budapesti Hirlap“ objavlja poziv profesorja Andraža Bakym, v katerem pozivlja Madžare naj ustanvoe protislovaško ligo (zvezo) v varstvo ogrske države. V tem pozivu trdi Bakym, da so Slovaki radi svojega vseslovanskega mišljenja in radi skupnosti s Čehi velika nevarnost za obstoj mažarske države. Skrbeti se mora, da se čim preje iznebimo Slovakov. Liga naj bi vsako leto pokupila 5 do 10 tisoč hek. slovaške zemlje in tam naselila mažarske kmete. Ker se Slovak že itak rad izseljuje, ne bo preveč velikih težkoč, da se pride do cilja. — Tako trdi profesor Bakym v svojem pozivu. No, mi smo pa mnenja, da se ta vroča želja Mažarov zatreti Slovake, ne bo tako kmalu izpolnila, kakor želijo. Morda ravno Slovak iz med vseh Slovanov najbolj ljubi očetovsko zemlj in si zato ne bo pustil kar tako zaviti vrat.

FRANCOSKI ŠKOFJE.

Razni listi poročajo, da je papež zadevo o imenovanju francoskih škofov uredil tako, da bo vsak škof brez ozira na to, ali je kako škofovsko mesto prazno ali ne, moral predložiti imena treh duhovnikov, ki bi bili sposobni zasesti kako škofovsko mesto. Komisija osmih kardinalov bo izvršila potrebne proizvedbe o teh duhovnikih, nakar bo papež škofa imenoval, ne da bi zaslišal še mnenje francoskega episkopata. Sveti oče pa eventuelno lahko imenuje za škofa tudi koga, ki ni v dotični listi.

MADŽARI IN BOSANSKI SRBI.

Glasilo neodvisne stranke, „Budapest“, piše, da je neutemeljeno, če piše zunanji tisk neprestano o velikosrbski propagandi v okupiranih deželah. To protisrbsko kampanjo vodijo neki visoki uradniki bosanske deželne vlade, ki jih pa državni minister Burian kmalu vpokoji. Gibanje med bosanskimi Srbi se ne dotika posebnih madžarskih koristi, dočim bi Hrvatje hoteli Bosno priklopiti Hrvaški, kar vsekakor nasprotuje interesom ogrske države. Avstrijske državnike boli, ker Srbi naglašajo, da hočejo svoje upravičene zahteve uresničiti pomočjo Madžarov, zlasti neodvisne stranke, in da se imajo za dosedanje uspehe zahvaliti tudi Košutu. Da prebivalstvo Bosne simpatizira z Madžari, pripisati je vplivu srbskega tiska in odtod sovražtvo gotovih činiteljev proti Srbom. Na čelu liberalno-madžarske stranke v Bosni, ki deluje proti konservativno-avstrijski, stoji baje baron Burian!

KRVAVI BOJI NA ARMENSKEM.

Poslaniki iz Vana na Armenskem poročajo, da je tam prišlo do krvavega boja med armenskimi revolucionarci in Turki. Armenci so zasledovali nekega turškega ogleduha, kateri je bežal v neko hišo. Armenci so nato v hišo streljali. Vsled tega se je nabrala velika množica Turko in prišlo je do krvavega spopada, kateremu je šele vojaštvo napravilo konec. V boju je bilo ubitih 30 oseb. — Aretirano je veliko število ljudi.

NOVICE.

n **„Pogubni nauki“**. — V Trstu smo imel minoli teden pri sv. Jakobu misijon. Udeležba je bila iz vseh stanov prav obilna. No, vse to bi ne bila še bogve kaka izvanredna novost, saj imamo letos misijone skoro po vsej škofiji. Za reklamo misijonu pri sv. Jakobu pa je poskrbel na sebi primeren način tržaški dnevnik. Poslal je k misijonskim pridigam tudi svoje nepobožne reporterje, ki niso šli poslušat besedo božjo ali pa morda celo k spovedi ampak šli so iskat „dlako v jajcu“ in zdelo se jim je, da so jo v petek zvečer, v pridigi za mladeniče tudi našli. Zato se je tržaški dnevnik minolo nedeljo strupeno zagnal proti „pogubnim naukom“, ki da se oznanujejo iz prižnice doli in napovedal boj proti vsem takim sovražnikom ljudstva, kakor je misijonar pri sv. Jakobu. Kaj je bilo prav za prav na stvari? — Glavni vzrok, da je v mnogih možeh in mladeničih prav malo vere, je pač ta, da čitajo slabo časopisje, ki nima v sebi skoro nič krščanskega, in da premalo poznajo katoliški nauk, tako da so brez zdravila proti strupu ki ga vživajo dan za dnem. Zato je moral misijonski pridigar pri sv. Jabobu zaklicati mladeničem: Liste (seveda take, kakor žal v Trstu navadno berejo) iz rok in katekizem v roke! Da je moral govornik nastopiti samo proti liberalnemu brezverskemu časopisju, je samo po sebi umevno. Zato se pa nismo čutili čisto nič prizadete mi, ki priznavamo v listu katoliška načela, in se nismo nič zbali, da nam radi pridige pri sv. Jakobu odpade kak naročnik ali odjemalec „Zarje“. Gospodom krog tržaškega dnevnika pa je postalo vsled misijona pri sv. Jakobu nekako tesno pri srcu in njihova zbeganost je najbolji dokaz, kakšne liste je misijonar odsvetoval svojim vernim poslušavcem. Bojite se, kaj ne, da ne bote mogli tako nemoteno zastrupljati tržaško slovensko ljudstvo, kakor ste je do sedaj. Zato vpijete: „le naj ljudstvo čita, mnogo naj čita, vse liste vprek naj čita, da bo imelo orožje, ki ga more rešiti iz nevarnosti, grozeči njegovemu političnemu, narodnemu in gospodarskemu življenju“. Nesrečni Riemanjci bi nam mogli najbolje povedati, do kakšnega političnega, narodnega in gospodarskega „življenja“ bi vi radi pripeljali slovensko ljudstvo po naših krajih! Zato vam pa lahko zagotovimo, da bote slišali take „pogubne“ nauke, kakor ste jih slišali od misijonarja pri sv. Jakobu, še večkrat in prav pogosto, ne le iz prižnice, ampak tudi drugod, kjer vam bo menda še manj prijetno. Sicer pa naj si ta napad tržaškega dnevnika na misijon pri sv. Jakobu zapišejo v svoj „noticbihel“ vse one slepe dušice, ki pravijo, da ne piše trž. dnevnik nikdar proti veri!

n **Razbit shod**. Pretekli četrtek je bil sklican v veliko dvorano nemškega telovadnega društva „Eintracht“ shod koaliranih železničarskih društev. Na ta shod pa ni bil povabljen tržaški dnevnik. Seveda so vsled tega temu poslednjemu tekle debele solze svete jeze. In sklenjeno je bilo maščevanje. Pripeljal je na ta shod dr. Mandič 150, od njega organiziranih delavcev in ti so na komando pričeli vpiti in tuliti tako, da je bil predsednik shoda prisiljen zaključiti zborovanje. Mi ne bomo preiskovali, kakšno podlago in kak namen ima tako postopanje, prepričani smo pa, da to nikakor ni v korist delavcem. Voditelji naših delavcev so pač taki možje, kateri gledajo v prvi vrsti za svoje osebne koristi.

n **Mošeja v Trstu** — Od treh bataljonih 4. bosansko-hercegovinskega pešpolka, ki so prispeli z Dunaja v Trst, je 35 odstotkov vojakov mohamedancev. Za iste je vojaška oblast priredila mošejo v telovadnici bivše kadetske šole. Bogoslužje bo opravljal vojaški iman drugega razreda Hafiz Abdulah effendi Kur-begović.

n **Za izseljence**. — Tekom prihodnjih dni bo podružnica Rafaelove družbe v Ljubljani razpošiljala na preč. duhovščino in drugo slovensko razumništvo pozive za pristop k družbi. Doslej je naša podružnica, koje naloga je reševati slovenske izseljence ne samo veri, ampak tudi narodu, le bolj malo delala. Novi odbor hoče vse sile zastaviti, da družbi doseže namen, ki ji je stavljen po pravilih. Da pa bo mogoče to delo uspešno izvršiti, treba je prvič znatnega števila članov in pa denarne podpore. Letni prispevek je tako malenkosten, da ga tisti, katerim se bo poslal poziv, prav lahko vtrpe. Velikansko se denarja žrtvuje za razne potrebne in nepotrebne stvari, zato prosi odbor slovenske podružnice Rafaelove družbe, da se položi tudi za duševno in narodnostno rešitev premnogih Slovencev, ki iščejo svojo srečo v tujini, mal dar na oltar naše družbe. — Posebno se obračamo s tem na preč. duhovščino in posvetno razumništvo, da pristopijo društvu kot člani in da pridobijo za društvo med ljudstvom kot člane vse take, ki lahko vtrpe letni prispevek 2 kron. — Odbor slovenske podružnice družbe sv. Rafaela v Ljubljani.

Umrl je Valentin Kodrič bivši sluga blagop. škofa Glavine v visoki starosti 84 let v tukajšnji bolnišnici dne 6. aprila. Pokojnik je bil uzoren kristjan.

n **Ošpice in koze** so nastopile v Trstu. Prošli teden je bilo 18 smrtnih slučajev. Najbolj se bolezen širi pri sv. Jakoku.

n **Novi vlaki**. — Južna železnica uvede s 1. majem na progi Št. Peter—Reka dva nova vlaka in sicer bo vlak v smeri Št. Peter—Reka odhajal ob 1 uri 15 min. pop. in prihajal na Reko ob 2 uri 55 min. Odhajal bo iz Reke ob 12 uri 55 min. pop. in prihajal v Št. Peter ob 3 uri 1 min. pop. Ta dva vlaka bosta v Št. Petru zvezana z osebnima vlakoma št. 32 in 35.

n **Avtomobilna proga med Trstom in Reko**, o kateri smo že poročali, otvori se v kratkem. Financ. stran tega podjetja je popolnoma zagotovljena od društva, ki mu pripada več dunajskih kapitalistov Za sedaj bodo vozili trije avtomobili, na vsakem bo prostora za 16 oseb.

n **Vlak povozil** je v nedeljo ob pol štirih zjutraj pomožnega čuvaja Jakoba Ileršiča med Postojno in Rakekom. Ko sta se dva vlaka srečala je stal na progi in bil na mestu mrtev. Zapušča štiri nedorasle otroke, najstarejši je star pet let. Vzrok je to, ker se je odpravilo žvižganje, ako se dva vlaka srečata. Enega je gledal, drugega ni videl, in ta ga je povozil.

n **Čuden pojav.** — Dne 31. marca okoli 9. ure zjutraj so na Gorenjskem čuli votlo podzemsko bobnenje, ki je trajalo kakih 10 minut. Ljudje so seveda s strahom pričakovali, kaj da bo. Nekateri so mislili, da bo hud potres drugi pa celo, da se bo kje v bližini odprl ognjenik in začel bruhati ogenj. No, pa ta strah je bil prazen. Zgodilo se ni ničesar. Vendar pa so ljudje zelo radovedni, kaj da je bil vzrok temu nenavadnemu bobnenju.

n **Postiljon, ki je zbežal s 17.000 markami.** Brzojavka, poslana na tržaško redarstveno ravnateljstvo od poštne direkcije v Oppelnu (na Nemškem), naznanja, da je postiljon Mrozek zbežal predsinočnjem iz Oppelna potem, ko je ukradel 17 tisoč mark iz ondotnega poštnega urada. Brzojavka pravi, da je smatrati, da jo je tat krenil v smeri na jug in ponuja 800 mark onemu, ki bo pomagal aretirati tata in rešiti ukradeni denar. — Mrozek ima devetnajst let, je plavolas in govori poljski in nemški.

n **Samoumor.** V soboto zjutraj okoli 6 ure se je vrgel iz železniškega mosta južne železnice med Gorico in Podgoro neki I. Špacapan. Priletel je na kamenje in je bil na mestu mrtev. — Pred kratkim je prišel iz Amerike. — Zapušča ženo in otroke. Vendar govore, da družinske razmere niso bile dobre. Kar je prinesel denarja seboj iz Amerike, ga je porabil in sedaj izvršil samoumor. Pred tremi leti se je z istega mosta vrgel v globočino njegov brat in se tudi ubil.

n **Grozen umor.** — Blizu Mostara so našli na cesti umorjenega 75 letnega Ahmeda Kresa iz Gnojnice. Vrat mu je bil prerezan do kosti. Sum leti na 25 letno Ahmedovo soprogo, ki se je večkrat prepirala z možem.

Somišljeniki! Somišljenice!

Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice „Slovenske krščanske socialne zveze“: „V korist obmejnim Slovencem“! Kupujte te naše vžigalice!

Iz okolice.

o **„Svobodna Misel“ v Škednju.** — Iz Škednja smo prejeli: Tu pri nas imamo čitalnico, ki pa le slepi ljudi in jih odvrača od cerkve. Pravijo, da mora človek slišati oba zvona, ako hoče izvedeti resnico. V naši čitalnici pa imajo le liberalne časopise, n. pr. „Slov. Narod“, ki je pisal lani, da je Bog srednjeveški bavbav; „Sočo“, reški „Novi List“ itd. Imeli so tudi nekaj časa „Slovenca“, a so ga kmalu vrgli vun, ker se jim je zdel preklerikalen. Predzadnjo nedeljo pa je imela naša čitalnica občni zbor. Izrekli so sožalje nad smrtjo pokojnega mladeniča Ivančiča, ki je bil član čitalnice, a so ga bili ravno liberalni časopisi tako preslepili, da se na smrtni postelji dolgo časa ni hotel spraviti z Bogom.

Najlepše pa je to, da je predlagala učiteljica ljudske šole gca. Marija Gregorič, naj se čitalnica naroči na „Svobodno misel„, torej na popolnoma brezverski list, ki v njega odkladajo odpadli duhovniki, kakor Aškerc, izbruhe svojega fanatičnega sovraštva do sv. cerkve. Naj se torej dotična gčna učiteljica ne čudi, ako se bodo iz tega izvajale posledice, ako pride tudi pri nas do „bratomornega“ boja, ker ga je ona vsilila. Ob priliki posvetimo še v te gnjile razmere.

o **Najdena in spoznana žrtev alkohola.** — V preteklih pustnih dneh je izginil v morskih valovih pijani Ravbar, o katerem je bilo tudi v „Zarji“ takrat omenjeno. Štiri tedne je ležalo truplo v morji in ni se znalo, kam ga je zanesla voda. — Pred malo dnevi so izvlekli iz morja truplo, katero so sedaj spoznali za truplo pok. Ravbarja. Nesrečni alkohol! Koliko žrtev zahtevaš leto za letom tudi pri nas! Kedaj bodo naši ljudje vendar prišli do spoznanja, da je alkohol strup in poguba!

Iz Istre.

i **† Bogoslovec Karol Valentič.** Iz Dekanov pri Kopru smo prejeli: V naši župniji smo upali letos doživeti redko slovesnost nove maše našega domačina. Toda Bogu se je dopadlo drugače. Minolo nedeljo, dne 5. t. m. zvečer se je preselil v večnost g. Karol Valentič, bogoslovec, četrtoletnik za tržaško-kopersko škofijo v 24. letu starosti. Bolehal je že dalj časa in udan v voljo božjo prenašal bolečine dolge neozdravljive bolezni. Večkrat je v tem času prejel sv. zakramente in še par ur pred smrtjo je zavžil angelski kruh. Kaj je dekanska župnija izgubila s pokojnim Valentičem, je najbolj dokazal svečan pogreb, ki se je vršil v torek ob 5. uri zvečer in ki se je razvil v pravo manifestacijo ljubezni dekanskega ljudstva do pokojnika in spoštovanja do duhovskega stanu, kojemu je bil pokojnik že tako blizu. Že davno pred določeno uro se je zbralo pri hiši žalosti toliko ljudstva, da ni manjkal skoro nihče iz cele župnije, izvzemši najpotrebnejše varhe doma. Lahko rečemo, da ni bilo niti deset gledavcev ob strani, ker so šli vsi v sprevod. Pogreba se je vdeležila šolska mladina, za njo so stopale žene in dekleta, potem domači pevski zbor, ki je pod vodstvom g. učitelja Kureta pel žalostinke doma, med potom, v cerkvi in na pokopališču. Sledilo je devet duhovnikov v cerkveni obleki in en bogoslovec. — Sprevod je vodil veleč. g. Jožef Košir, rižanski župni upravitelj. Za krsto je šla nepregledna vrsta mož in mladeničev. Možka, ženska in dekliška Marijina družba je spremljala sprevod s svetinjami in gorečimi svečami. V cerkvi je vzel slovo od pokojnika v zbranih besedah č. g. Aleksander Martelanc, kaplan pri sv. Jakobu v Trstu, ob odprtem grobu pa se je od umrlega prisrčno poslavljal č. g. Gabriel Piščanc, kaplan v Škednju. Oba govornika sta izražala bridko izgubo za družino, župijo in škofijo ter kazala na vir tolažbe, ki je v krščanski veri na prihodnje vstajenje in udanosti v voljo božjo, ki je hotel pokojniku prihraniti dandanes tako veliko in težavno odgovornost duhovskega stanu ter mu hotel — kakor upamo — prirediti novomašniško veselje pri nebeškem Janjetu. Še le ob 7. zvečer so se razhajali žalujoči iz pokopališča. — Bog potolaži hudo prizadeto družino in daj naši škofiji mnogo tako vzornih bogoslovcev, kakor je bil nepozabni Karol Valentič. N. v m. p.!

i **Jezikovna kvalifikacija sodnih uradnikov v Istri.** — Razmere na istrskih sodiščih so v jezikovnem oziru neznosne. Na koprskem okrajnem sodišču ni niti enega sodnega uradnika, ki bi znal sestaviti slovenski ali hrvatski zapisnik. Tudi če sodnik zna kaj slovenščine in hrvaščine, mora se uradovati italijanski, ker ni dobiti zmožnega zapisnikarja. Sodni uradniki pa niti govoriti ne znajo z ljudstvom. Kakšna krivica je to zlasti za one naše ljudi, ki imajo opravka pri zemljiški knjigi, je jasno. Kak sodnik si pomaga tako, da mundira sam slovenske spise. — Sedaj je razpisano mesto pisarniškega oficijala in kancelista na sodišču v Krku. Tu bo baje sodna oblast imenovanje izvršila po službenih letih, ne glede na jezikovno kvalifikacijo. Temu škandalu naj bi naši poslanci že enkrat naredili konec!

i **Požrtvovalni župnik.** — Že tretje leto je sedaj, kar poučuje g. župnik Hrdy v Lovreču blizu Labina v Istri tamošnjih 135 šolskih otrok, ker je šola ostala brez učitelja. Pa naj kdo še reče, da so duhovniki proti šoli in da skušajo obdržati ljudstvo za vedno v temi neznanja.

i **V Boljuncu pri Trstu** se nahaja „Delavsko izobraževalno in podporno društvo“, edino društvo v istrskem Bregu, ki sloni na katoliški podlagi. Kakšne so versko-politične razmere v našem Bregu, pojasnuje dovolj riemanjsko vprašanje in resolucija, ki jo je nedavno sklenilo županstvo v Dolini proti škofu in naši duhovščini. Da pa je jedro kmečkega prebivalstva še katoliško misleče in da je voljno napredovati na tej podlagi, spričuje uprav naše društvo, ki šteje samo v Boljuncu 74 udov, vrlih, zavednih krščanskih mož, ki visoko drže krščansko zastavo.

Na letošnjem občnem zboru se je sklenilo, da se ustanovi prepotrebna društvena knjižnica. S tem bi se pospešila izobrazba in bi se moški napeljavali h koristnejšemu razvedrilu kakor je popivanje in rodoljubno kričanje.

Zato se obrača odbor do vseh rodoljubnih src s prošnjo, da bi darovali društvu primernih knjig za knjižnico, ali pa pomagali z malim denarnim prispevkom nabaviti knjige. Vsak mal dar se hvaležno sprejme.

i **V Opatijo** prihaja dan na dan vse polno raznih gostov. Med odličnimi gosti je omeniti prestolonaslednika nadvojvodo Frana Ferdinanda s soprogo in nadvojvodo Rajnerja s soprogo. Govori se, da utegne priti v Opatijo tudi nemški cesar Viljem na sestanek s prestolonaslednikom.

i **Stroški za vzdrževanje Opatije.** — Lansko leto je bilo skupnega dohodka 307.613 kron in 36 stot., stroškov pa 267.034 K 32 stot. — Ostalo je čistega dobička K 40.579·04.

i **Odstopil je župan** v Vo'njanu, Livio Benardelli, ker je prišel v navskrižje z obč. zastopom. Župana prosijo, naj umakne svojo ostavko, ali doslej zastonj.

i **Promet na železnici Trst—Poreč.** Mesecа januarja se je vozilo z ozkotirno železnico Trst—Poreč 18.400 oseb in 2900 ton blaga. Kasiralo se je 32.400 K, to je nad 10.000 več nego lanskega leta v januarju.

Iz Amerike.

a **Ponesrečen Slovenec.** — V Centerville Colo je šel rojak Nikolaj Bajuk podirati neko skalovje. Pri tem je Bajuku priletel kamen na nogo in mu jo zdrobil.

a **Streli v porotni dvorani.** — V Terre Haute v Severni Ameriki so obsodili zaradi ropanja v večletno ječo Henryja Mac Donalda. Obsojenec je potegnil po obsodbi revolver in ustrelil glavno pričo, policijskega načelnika, ki se je zgrudil na tla. Mac Donald je nato še petkrat ustrelil na ostale priče, ki so deloma nevarno, deloma lahko ranjene. Neki policijski agent je na mestu ustrelil s 5 streli Mac Donalda.

a **Krvav boj med zamorci in ital. delavci.** Pri stavbi opere v Filadelfiji so iskali te dni delo zamorci in Italijani. V mestu je 40.000 brezposelnih delavcev. Do 5000 oseb je oblegalo stavbeno pisarno. Ko so zapazili Italijani, da dohaja skupina zamorcev, so se vrgli nanje z noži. Zamorci so se branili s poleni. Veliko zamorcev so poklali, nevarno ranjenih je 12 Italijanov. Policisti na konjih so razgnali delavce. Krvavi nemiri so so ponavljali ves dan.

Cerkveni letopis.

c **Veliki teden.** — Obredi velikega tedna se vrše v raznih tržaških cerkvah po tem-le vsporedu:

1) V cerkvi sv. Justa: Oljčno nedeljo ob 10. uri blagoslovljenje oljčnih vej, ob 3 popoldne začne izpostavljenje sv. R. T. v 40 urno češčenje, prihodnje dni v pondeljek, torek in sredo bo začelo češčenje že ob 5. uri zjutraj, konča pa v sredo ob 11 in pol predpoldne. Veliko sredo, četrtek in petek bodo jutranjice in hvalnice ob 5. popoldne. Veliki četrtek ob 9. uri bo slovesna škofova maša z blagoslovljenjem sv. olja in umivanjem nog. Zvečer ob 6 in pol bo procesija vstajenja. Veliko nedeljo ob 10. uri slovesna škofova maša s pridigo in papeževim blagoslovom.

2) V „jezuitski“ cerkvi procesija vstajenja n - deljo ob 6. uri zjutraj.

3) V cerkvi Nov. sv. Antona. Blagoslovljenje oljk ob 9. uri, ob 3 in pol popoldne bo na oljčno nedeljo slovenska pridiga. Veliko sredo ob 5. pop. jutranjice in hvalnice. Veliki četrtek ob 6 in pol slovesna maša, ob 5 in pol zvečer jutranjice in hvalnice. Veliki petek ob 5 in pol zjutraj slovenska pridiga, ob 11. nemška, ob 7. zvečer italianska. Cerkveno opravilo začne ob 8 in pol, jutranjice pa ob 5 in pol zvečer. Veliko soboto začne cerkveno opravilo ob 8. uri, procesija vstajenja bo pa ob 6. zvečer.

4) V cerkvi Star. sv. Antona. Na oljčno nedeljo ob 9 in pol blagoslovljenje oljk, popoldne ob 4. sv. blagoslov v slovenskem jeziku. Veliki četrtek ob 7 in pol sv. maša, zvečer ob 7. uri pa psalm „Miserere“, potem italijanska pridiga. Veliko soboto začne cerkveno opravilo ob 6 in pol zjutraj; zvečer začnejo jutranjice ob 6 in pol potem bo procesija vstajenja.

5) V cerkvi sv. Jakoba. Oljčno nedeljo bo blagoslovljenje oljk ob 10. uri, popoldne ob 3 pa slovenska pridiga in križev pot s blagoslovom. Veliko sredo, četrtek in petek jutranjice in hvalnice ob 5 popoldne. Veliki četrtek slovesna maša ob 7. zvečer ob 7. pa italijanska pridiga. Veliki petek začne cerkveno opravilo ob 8. uri, ob 7. zvečer bo pa slovenska pridiga. Veliko soboto začne cerkveno opravilo ob 7. zjutraj. Veliko nedeljo začnejo jutranje molitve ob 4 in pol zjutraj, potem sledi ob 5. uri procesija vstajenja. Ob 9 in četrt predpoldne bo slovenska pridiga. Popoldne blagoslov samo ob 4 in pol.

6) V cerkvi sv. Vincenca: Oljčno nedeljo bo ob 10 in pol blagoslovljenje oljk, ob 2 in pol pop. slovenska pridiga, potem sv. blagoslov. Veliki četrtek ob 6 in pol zjutraj slovesna sv. maša, zvečer ob 6 in pol pa slovenska pridiga. Veliki petek začne cerkveno opravilo ob 8. zjutraj, zvečer bo ob 6 in pol italijanska pridiga. Veliko soboto začne cerkveno opravilo ob 7. zjutraj. Veliko nedeljo bo slovenski blagoslov ob 3 pop. Procesije vstajenja ni v tej cerkvi.

7) V kapucinski cerkvi bo procesija vstajenja veliko nedeljo ob 6 in pol zjutraj.

Veliki četrtek in petek bodo vse tržaške cerkve zaprte že ob 9. uri zvečer.

Književnost.

kn **Lurški majnik.** — Sestavil pokojni Fran. Marešič. Druga izdaja. V Ljubljani 1908. Založila katoliška bukvarna. Strani 201. Cena vezani knjigi K 2·20, po pošti K 2·30. To so za letos kaj primerne šmarnice. Pisatelj je skrajšal kolikor možno lurške dogodke, in razdelil vso znamenito lurško zgodovino v glavnih potezah na 31 beril za posamezne dni majnika. Ob koncu lično vezane knjige je kratek molitvenik. Naroča se v katol. bukvarni v Ljubljani.

kn **Propovedi II. Tomo Zupan.** — Ljubljana, 1906. Zalagatelj Tomo Zupan. — Tiskal Dragotin Hribar. Cena brošuranim K 2·40, elegantno vezanim K 3·60.

Jeseni l. 1905. je prišel v svet I. zvezek monsignor Tomo Zupanovih propovedi. Našle so prijazen odmev in vsprejem, o čemer pričajo razne književne ocene.

Tako je n. pr. pisal „Voditelj“ l. 1906. v 4. zvezku na strani 456 med drugim nastopno: „Kakor je snov, razdelitev, in razprava izvirna, tako je tudi jezik poseben in značilen; iz govorov sije pisateljeva samostojnost in individualnost; v istih rečeh govori kakor drugi pridigarji, toda drugače, kakor odseva solnčna svetloba drugače iz tega, kakor iz onega dragega kamena. Stavki so kratki, misli jedrnate, izraz točen in odločen.

Iste vrline — kakor v I. — nahajaš v II. zvezku, na katerega želimo s temi vrsticami opozoriti slovenske duhovnike in tudi izobražene neduhovnike, ki še hranijo verske ideale.

Velezaslužni pisatelj je na tem polju učenec in vnet častilec duhovitega Veith-a, kar je razvidno iz predgovora in posebno iz propovedi na „Petdesetletnico“ str. 103. in 104. Najboljše priporočilo za vse tiste, ki vedo, kaj je Veith med cerkvenimi govorniki.

Razpečavanje je prevzela „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani.

Razne vesti.

r **Pruška vlada in češki izseljenci.** — Iz Bidhosta je bil iztiran z družino češki krojač Jožef Hradečny iz Brna, ki je bil vzoren delavec in se ni udeleževal javnega političnega življenja. — Zadosti je bilo, da so ga pruski orožniki videli v Helmnu, kjer je bil lani poljski sokolski izlet. Ali z izletom ni imel Hradečny kaj opraviti, ampak je bil v Helmnu v zadevi tvrdke, katere imejitelj je ponudil pruskim uradom 10.000 mark za Hradečnega, ki je bil z družino zatvorjen in takoj drugi dan iztiran čez mejo. Hradečny je bil za vselej iz Prusije izgnan, četudi ima najboljša izpričevala od svoje tvrdke. Tudi šest drugih čeških krojačev je bilo iz Bidhosta iztiranih, ker so v gostilni govorili češko.

r **Zopet eden.** — Te dni je izginil član eksekutivnega odbora socialnih demokratov v Plznu, „sodrug“ Pesta, blagajnik strokovnega društva kočijažev in voznikov, intimen prijatelj državnega poslanca „sodruga“ Nemca. Z njim je zbežala neka delavka iz tiskarne tednika „Nova doba“. „Sodrug“ Pesta je pustil svojo ženo s štirimi otroci v največji bedi. Neki sorodnici je odnesel 1400 K, iz društvene blagajne pa 1140 K.

r **Raztrgan tisočak.** — Nek eleganten budimpeštanski kavalir je izumil način, da mu je en tisočak nosil vsak dan 300 do 400 K obresti. Postopanje je sledeče: Šel je elegantno oblečen na ulico, ustavil prvega denarnega pismonošo ter ga vprašal, ali bi mu ne hotel menjati bankovca od 1000 K. Potegnil je bankovec iz denarnice ter ga izročil pismonoši. Ta našteje stotakov, desetakov itd., vsega skupaj 1000 kron. „Kaj ne“, vpraša kavalir, „saj ne bo nič škodilo, ker je bankovec na enem koncu odtrgan?“ Pismonoša se prestraši, ker bi na pošti takega bankovca ne sprejeli, ter prosi mladega gospoda, da mu vrne drobiž. Kavalir rad vrne denar ter ga vrže pismonoši v torbo tako, kakor ga je držal v roki. Pismonoša, ki je videl, da je gospod držal denar v roki in se ga ni dotaknil, niti slutil ni, da mu je kavalir vrnil okoli 400 K premalo. To zvijačo je kavalir ponavljal, dokler ni naletel na previdnejšega pismonošo, ki ga je izročil policiji.

r **Skrivnostna stotisoč-kronska vloga.** Te dni sta vložila dva neznanca v centralni banki nemških hranilnic v Pragi 100.000 K. Zahtevala sta žirokonto in pozneje kreditno pismo. Vložila sta zato 40.000 kron na „Nemško državno banko“ in 60000 kron na banko „Credit Lyonnais“ v Parizu. Bančnim uradnikom sta se zdela vlagatelja sumljiva. Obvestili so zato policijo o vlogi. V hotelu je dobila policija enega vlagateljev, drugi je že pobegnil. Tujca so pozvali naj se izkaže. Pokazal je potni list na ime Vlatan Gries iz Varšave, o tovarišu pa je izjavil, da je neki trgovec v konkurzu. Policija sodi, da je bila ukradena vložena vsota v Rusiji. Obvestili so zato rusko policijo. — Griesa so pa zaprli.

r **Trinajstletni morilec.** — Na poti iz šole v Ašu sta se sprla 12 letni E. Hofmann in 13 letni Waldheim. Dečka sta se nato stepla. Waldheim je potegnil nož in ga sunil Hofmannu v hrbet. Hofmann najbrže umre, Waldheima so pa zaprli.

r **Ponesrečen zrakoplov.** V wiborski okolici so našli ponesrečen zrakoplov, ki se je dvignil v Stockholmu z dvema častnikoma. En častnik je bil mrtev, drugi pa jako slab. Zrakoplov se je zadel ob stolp neke wiborške cerkve. Med potjo sta poizkusila častnika vreči sidro, ki je potegnilo seboj nekega finskega ribiča, ki je pa ostal nepoškodovan.

Obrtno in konsumno društvo Sv. Ivan
(pri cerkvi)
registrovana zadruga z omejenim poroštvom
javlja sl. občinstvu, da je svoje prostore
preustrojilo v najnovejšem sloju.
Ima na razpolago veliko dvorano v pritličju, najmodernejši pivski salon ter tri sobe rezervirane za krstv poroke in društvene sestanke.
Toči domače vino, istrsko črno, belo vipavsko, kraški teran in refošk v buteljkah.
Za obilni obisk se priporoča: Načelništvo.

ZALOGA
likerjev v sodčkih in butiljkah
JAKOB PERHAVC
TRST — Via delle Acque — TRST
Veliki izbor
vsakovrstnih najfinejših in starih vin v buteljkah.
Postrežba točna. — Cene zmerne. — Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd. — Za poletni čas se priporoč malinovec in tamarindo.

Svetko Hanibal Škerl
Trst, Sv. Ivan.
priporoča svojo bogato založeno prodajalnico jestvin in pekarno.
Pošilja na deželo tudi poštne pošiljatve od 5 K. naprej.
Posebno se priporoča čč. duhovščini.

Slovenski Marijin Dom v Trstu.
Slovenci in Slovenke pošiljajte prispevke č. g. blagajniku-tajniku **Andreju Zink,** duhovnik, Trst (nova cerkev Sv. Vincenca.

Josip Rože
Trst - mizarski mojster - Trst
Via Giulia — Telefon štev. 1971.
Izdeluje in popravlja vsakovrstna stavbinska in druga mizarska dela. Posojuje tudi različne odre in scenerije za vsako igro ali koncert. Postrežba točna. Cene jako nizke.

Kupite čevlje
— pri poštenem slovenskem čevljarskem mojstru —
Josipu Stantič
TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST
(pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)
— Ta mojster vam postreže po domače, — z najboljšimi čevlji in po nizki ceni.

Trgovsko-obrtna zadruga
Via S. Francesco d'Assisi št. 2, I. n. **V TRSTU** Via S. Francesco d'Assisi št. 2, I. n.
kjer je bila prej «Tržaška posojilnica in hranilnica». — Telefon št. 16-04.
Poštno hranilnični račun 74679
Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član, in je obrestuje po 5 % Sprejema tudi vloge po 1 K na teden, tako da se po 260 tednih dob 300 K
Sprejema hranilne knjižice tujih zavodov, in je realizuje ne da se bi obrestovanje pretrgalo. — Daje v najem hranilne pušice, katere so najprimernejše sredstvo za varčevanje v družinah — posebno pa, pri nedoraslih. Hranilne pušice se odpirajo le v uradu. — Deleži so po 20 K in po 2 K.
Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami, ki so: ob delavnikih od 9—12 d. in 3—5 p. **Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu** registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA
za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.
Registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Sprejema hranilne vloge tudi od neudov in jih obrestuje po **4½%** Davke plača hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo udje.
(280) z vsem svojim premoženjem v znesku približno **en miljon kron in pol.**
Za večje vloge se tudi dajo višje obresti po ustmenem pogovoru s stranko. — Hranilnica in posojilnica je pod nadzorstvom svetoivanske duhovščine. — Vsak krščansko misleč Slovenec naj vlaga svoj denar le pri **Ljudski hranilnici in posojilnici pri sv. Ivanu pri Trstu.**

Razširjajte in priporočajte „ZARJO“

Izdaja: Katoliško tiskovno društvo v Trstu. Tiska L. Herrmanstorfer. Odgovorni urednik: Viktor Cenčič.